

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики

30 грудня 2020 р. № 380

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
З ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО
СПОСТЕРЕЖЕННЯ "ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВЛЕННЯ"**

Київ – 2020

Державна служба статистики України

Відповідальний за випуск – директор департаменту соціальної статистики Державної служби статистики України Сенік І. В.

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження "Виконання державного замовлення" (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень і методів проведення цього державного статистичного спостереження.

Методологічні положення призначені для працівників органів державної статистики, а також можуть бути корисними для використання органами державної влади.

Методологічні положення підготовлені фахівцями департаменту соціальної статистики апарату Держстату.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протокол від 27.11.2020 № КПУМ/24-20).

Державна служба статистики України
адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601
телефони: (044) 235-50-27, 234-12-24
факс: (044) 235-37-39
електронна пошта: office@ukrstat.gov.ua
вебсайт: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Зміст

	Стор.
Скорочення та умовні позначення	4
I. Вступ	5
II. Загальні поняття та показники державного статистичного спостереження	5
III. Об'єкт і одиниця державного статистичного спостереження	6
IV. Джерела та методи отримання даних державного статистичного спостереження	6
V. Сукупність одиниць державного статистичного спостереження, що вивчається	6
VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних державного статистичного спостереження	7
VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних державного статистичного спостереження	8
VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження	9
IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження	9
Список використаних джерел	10

Скорочення та умовні позначення

- ДСС* – державне статистичне спостереження;
- ЄС* – Європейський Союз;
- Мінекономіки* – Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства;
- T* – рік, у якому формуються сукупності одиниць державного статистичного спостереження.

I. Вступ

1. Метою проведення державного статистичного спостереження (далі – ДСС) є формування інформації щодо державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів для задоволення пріоритетних державних потреб.

Цільовим користувачем даних ДСС є Мінекономіки.

2. ДСС проводиться відповідно до статті 9 Закону України "Про державну статистику" [1], пунктів 18 та 20 Порядку формування державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.04.2013 № 306 (далі – Порядок) [7].

3. ДСС проводиться із квартальною періодичністю.

4. Для цілей Методологічних положень терміни вживаються у значеннях, наведених у статтях 1, 7, 8, 9 Закону України "Про державну статистику" [1], статті 1 Закону України "Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів" [4] і розділі 1 Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств [6].

II. Загальні поняття та показники державного статистичного спостереження

1. Процес формування державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів (далі – державне замовлення) відбувається відповідно до Порядку, який визначає напрями його формування та механізм взаємодії міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук, галузевих національних академій наук, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, інших визначених Кабінетом Міністрів України державних органів – головних розпорядників бюджетних коштів (далі – державні замовники) та Мінекономіки.

Для відстеження цього процесу в рамках ДСС формуються такі показники:

1) сума фактично виділених коштів для виконання державного замовлення (тис. грн);

2) обсяги державного замовлення за укладеними на рік контрактами (тис. грн);

3) обсяги виконаного державного замовлення (тис. грн).

2. Формування цих показників здійснюється в цілому по Україні, а також за напрямками державного замовлення, а саме:

підготовка фахівців;

підготовка наукових, науково-педагогічних кадрів;

підготовка робітничих кадрів;

підвищення кваліфікації та перепідготовка кадрів (післядипломна освіта).

III. Об'єкт і одиниця державного статистичного спостереження

1. Об'єктом ДСС є державні замовники на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних і робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів [7].

2. Для проведення ДСС використовується метод суцільного відбору одиниць ДСС.

Одиницею ДСС є підприємство.

IV. Джерела та методи отримання даних державного статистичного спостереження

1. Джерелами даних ДСС є:

1) дані від респондентів, отримані за формою ДСС № 1-держзамовлення (квартальна) "Звіт про виконання державного замовлення";

2) перелік державних замовників, який щорічно затверджується нормативним актом Кабінету Міністрів України.

2. Дані отримуються щокварталу в першій декаді місяця, наступного за звітним періодом, у паперовому або електронному форматі (зокрема як електронна звітність через систему електронного документообороту).

V. Сукупність одиниць державного статистичного спостереження, що вивчається

1. Для отримання даних безпосередньо від респондента у серпні року T на державному рівні відбувається формування генеральної сукупності, сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, та переліку респондентів ДСС.

2. Генеральна сукупність одиниць ДСС формується на основі переліку державних замовників, який щорічно затверджується нормативним актом Кабінету Міністрів України.

3. Сукупність одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, дорівнює генеральній сукупності одиниць.

4. На основі сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, формується перелік респондентів за формою № 1-держзамовлення (квартальна), до якого включаються юридичні особи, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць ДСС.

5. Актуалізація сукупності, яка безпосередньо буде досліджуватися, і переліку респондентів ДСС не здійснюється.

VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних державного статистичного спостереження

1. Обробка даних ДСС складається з опрацювання даних, що надійшли від респондентів, які проходять відповідні стандартні процедури, у тому числі контроль повноти введення даних та логічні контролю первинних даних. У разі виявлення неузгодженостей може здійснюватися зв'язок з респондентами і відповідне редагування інформації.

2. Для забезпечення якості даних, які одержуються шляхом збору інформації безпосередньо від респондентів, аналізується рівень надання звітів респондентами, залученими до ДСС, та причини їх ненадання. У випадку невідповідей респондентів (часткових/повних) не застосовуються методи, що дозволяють компенсувати відсутні дані. Очікуваний рівень надання відповідей становить 100%.

Узагальнення інформації ДСС здійснюється на державному рівні.

3. Отримані результати ДСС для забезпечення їх якості аналізуються із застосуванням методу аналізу взаємопов'язаних показників, зокрема, показника форми № 1-держзамовлення (квартальна) "сума фактично виділених коштів для виконання державного замовлення" з показником "обсяги державного замовлення за укладеними на рік контрактами". Останній показник також узгоджується з показником "обсяги виконаного державного замовлення".

Розрахунок показників ДСС здійснюється із застосуванням методу простого незваженого підсумовування.

VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних державного статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється відповідно до вимог статей 16, 17, 21, 22 Закону України "Про державну статистику" [1], статей 21 та 22 Закону України "Про інформацію" [3], статей 6, 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації" [2], з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики [5], міжнародними вимогами до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11.03.2009 щодо європейської статистики [9].

Для забезпечення встановлених законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності наданої ними статистичної інформації використання цієї інформації відбувається виключно у статистичних цілях.

2. У ході проведення ДСС реалізуються такі заходи щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам у зведеному знеособленому вигляді;

нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана в ході проведення ДСС, якщо є загроза розкриття первинних даних.

3. Контроль ризику розкриття статистичної інформації здійснюється для показників щодо суми фактично виділених коштів для виконання державного замовлення, обсягів державного замовлення за укладеними на рік контрактами та обсягів виконаного державного замовлення, за правилом порогового значення статистичного показника, згідно з яким значення є вразливим, якщо воно розраховано на базі занадто малої кількості статистичних одиниць (три та менше).

Для уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних застосовуються методи блокування вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

З метою забезпечення функцій Мінекономіки з формування державного замовлення [7] у респондента також отримують згоду щодо передачі його первинних даних до цього міністерства. У разі реорганізації державного замовника згода щодо передачі даних Мінекономіки отримується повторно.

VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження

1. Відповідно до пункту 20 Порядку [7] Держстат щокварталу подає зведену інформацію Мінекономіки.

2. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає за запитом користувачів статистичної інформації у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством.

IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження

1. Для цього ДСС може проводитись спеціальний перегляд даних, який здійснюється у разі зміни його методології (зокрема, методології формування сукупності одиниць ДСС) відповідно до змін у нормативних актах Кабінету Міністрів України, які затверджують переліки державних замовників на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів.

За цієї умови дані за показниками "сума фактично виділених коштів для виконання державного замовлення", "обсяги державного замовлення за укладеними на рік контрактами", "обсяги виконаного державного замовлення" переглядаються за рік T .

2. У разі проведення спеціального перегляду даних ДСС Мінекономіки буде повідомлено не пізніше як за півроку шляхом відправлення офіційного листа Держстату з відповідним повідомленням.

3. Переглянута інформація оприлюднюється разом із черговим оприлюдненням статистичної інформації за підсумками ДСС, згідно з календарем оприлюднення інформації та відповідними поясненнями.

Директор департаменту
соціальної статистики Держстату

Інеса СЕНИК

Список використаних джерел

1. Закон України "Про державну статистику" (зі змінами та доповненнями) від 17.09.1992 № 2657-X. URL: http://ukrstat.gov.ua/Zakon/ukr/stat_u.html.
2. Закон України "Про доступ до публічної інформації" (зі змінами та доповненнями) від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
3. Закон України "Про інформацію" (зі змінами та доповненнями) від 13.11.1992 № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
4. Закон України "Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів" (зі змінами та доповненнями) від 20.11.2012 № 5499-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5499-17#n25>.
5. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджені наказом Держстату від 15.02.2017 № 41. URL: <https://cutt.ly/ryU71C5>.
6. Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств, затверджене наказом Держкомстату від 16.12.2009 № 481. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/edrpoу/prso.htm>.
7. Порядок формування державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України (зі змінами та доповненнями) від 15.04.2013 № 306. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/306-2013-%D0%BF#Text>.
8. Принципи діяльності органів державної статистики України, затверджені наказом Держстату від 17.08.2018 № 170. URL: <https://cutt.ly/VyU7KZH>.
9. Regulation (EC) № 223/2009 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2009 on European statistics and repealing Regulation (EC, Euratom) № 1101/2008 of the European Parliament and of the Council on the transmission of data subject to statistical confidentiality to the Statistical Office of the European Communities, Council Regulation (EC) № 322/97 on Community Statistics, and Council Decision 89/382/EEC, Euratom establishing a Committee on the Statistical Programmes of the European Communities. URL: <https://cutt.ly/dyU72eN>.